

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

§56

Årsredovisning och bokslut avseende verksamhetsåret 2018 för Vaggeryds kommun och kommunkoncern (KS 2019/007)

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta att:

- fastställa årets resultat samt
- i övrigt godkänna årsredovisningen 2018 för Vaggeryds kommun

Sammanfattning

Även 2018 har varit ett år i högkonjunktorens tecken. Det var också sista året på mandatperioden 2015-2018 som kännetecknats av en hög tillväxt på många plan i kommunen.

Utdebiteringen (skatten) höjdes med 30 öre inför 2018 och uppgick till 21.49 kr per intjänad 100-lapp. Höjningen motsvarade ett tillskott om ungefär 8,5 mnkr. Trots höjningen kan kommunen uppvisa den lägsta kommunalskatten i länet 2018.

Fullmäktiges mål, att vi ska vara en god och attraktiv kommun att bo, leva och verka i är och har varit ett av de mål där energin varit som högst i hela kommunen. Mycket aktiviteter har genomförts både inom den kommunala kärnverksamheten, men också i samhället i stort av driftiga företag och kreativa människor i syfte att på olika sätt bidra till kommunens fortsatta utveckling och attraktionskraft.

Antalet invånare fortsätter att växa i antal och vid årets utgång uppgick antalet till 13 980 personer (13 840), vilket är 140 fler än föregående årsskifte. För hela mandatperioden 2015-2018 kan Vaggeryds kommun stoltsera med en befolkningstillväxt på hela 751 personer.

Vårt bostadsbolag VSBO satte spaden i marken för två väldigt stora byggprojekt, ett i Vaggeryds centralort, ”Tor” och ett i Skillingaryds centralort ”Gästgivaren”. Dessa två projekt motsvarar tillsammans över 100 lägenheter.

Kommunen kan också vara stolta över den fina 20:e platsen i landet i Svenskt näringslivs företagsranking. I länet hamnade kommunen på 1:a plats och blev också årets klättrare i länet, där vi förbättrade oss med 17 placeringar. Sveriges kommuner och landsting gör mätningar inom viktiga servicetjänster i myndighetsfrågor inom miljö och bygg som berör företag och

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

privatpersoner, även här fick kommunen goda resultat (SKL-insikt). Vidare ses en positiv utveckling ibland annat SCBs mätning (Nöjd Region Index) där vi ser att fler personer rekommenderar vår kommun som en god kommun att flytta till samt att våra innevånare upplever att det blivit bättre arbets- och utbildningsmöjligheter.

En meningsfull sysselsättning är på många olika sätt en viktig förutsättning för ett välmående samhälle och ungdomsarbetslösheten har många kommuner varit en utmaning för om åren. Vaggeryds kommun har sänkt sina redan låga siffror i kopplat till den öppna ungdomsarbetslöshet och sökanden i program med aktivitetsstöd till 5,6 % år 2018 (7,6 %). Nivån är den lägsta i länet och står sig också väldigt bra i ett riksperspektiv. Siffrorna för den totala arbetslösheten mäts till ungefär 3,8 procent vilket också är en väldigt bra siffra. Kommunen har också ett rekordlåg försörjningsstöd, där utbetalningarna under året har minskat ytterligare och vid årets slut uppgick till ungefär 5,1 mnkr (5,6 mnkr). Den positiva utvecklingen är förutom konjunktorens betydelse också ett resultat av ett målinriktat arbete i kommunen där man bland annat lyckas väldigt bra med att få nyanlända i arbete.

Vi har under de senaste åren satt fokus på arbetsgivarperspektivet och i det arbetet är sjukfrånvaron en indikator. Sjuktalet är på väg ned i den kommunala organisationen och vi har idag lägst långtidssjukskrivning i länet. I detta arbete har bland annat Socialnämnden gjort stora förbättringar och jobbat aktivt med frågan. Vi uppvisar också väldigt goda resultat i HME index och i årets medarbetarenkät, där vi har lyft oss ytterligare från redan tidigare goda resultat.

De kommunala verksamheterna redovisade vid boksluts- och analysdag på Tallnäs den 28 februari i allt väsentligt god balans mellan mål-medel och kvalitet vilket innebär att vi har en bra utgångspunkt inför 2019.

För att skapa förutsättningar för att bedriva en verksamhet med hög och jämn kvalitet över tid krävs en god och stabil ekonomi. En omvänd situation skapar ofta svårigheter och en lägre måluppfyllelse. För att uppnå detta har kommunfullmäktige formulerat nedanstående fyra finansiella mål.

Mål 1:

”Det årliga resultatet skall vara minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag, vilket motsvarar cirka 15 mnkr.”

Årets resultat uppgick till 25,6 mnkr, vilket motsvarar 3,2 procent av skatter och generella

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)Mötesdatum
2019-03-20

statsbidrag. Om reavinster ”fastigheter netto” tas bort uppnåddes ett resultat om plus 19,8 mnkr enligt balanskravsdefinitionen. Kommunens finansiella resultatmål (mål 1), har därmed uppnåtts under 2018.

Nämnder och styrelser har även i år visat god budgetföljsamhet på sista raden, tillsammans med reavinster på fastighetsaffärer och låga räntekostnader blev resultatet något bättre än målet om 15 miljoner kronor. Att ha överskott i kommunens finanser är en förutsättning för att kunna fortsätta utvecklas och växa i den takt som vi planerar för. Vi har stora investeringar framför oss och behöver göra överskott för att inte öka låneskulden för mycket.

Mål 2:

”Investeringar i skattefinansierad verksamhet skall finansieras med egna medel över en mandatperiod, vilket innebär att självfinansieringsgraden minst skall uppgå till 100 procent”.

Mål nr 2 (ovan) är inte uppnått. Självfinansieringsgraden för mandatperioden uppgick till 80,1 procent, vilket är lägre än målet om 100 % självfinansiering av skattefinansierade investeringar. För 2018 uppgick investeringarna totalt till 227 mnkr och i den skattefinansierade verksamheten till 103,3 mnkr. De skattefinansierade investeringarna kunde till 68 % betalas med egna medel. VA-investeringarna betalas av taxekollektivet och exploateringsverksamheten ska via framtida inkomster vid försäljningar återställa balansen.

Mål 3:

”Soliditeten med pensionsförpliktelser t.o.m. 97-12-31 ska inte understiga 30 procent.”

En ökad soliditet innebär bl.a. en minskad lånefinansiering och på sikt lägre finansiella kostnader. En hög soliditet innebär att både handlingsfriheten och förmågan att hantera svängningar i resultatutvecklingen ökar, en låg soliditet innebär det motsatta. Målet har uppnåtts. Men, soliditeten sjunker från 35,1 till 32,3 mellan 2017 och 2018. Kommunen genomför stora investeringsprojekt som successivt blir klara och aktiveras som tillgångar i balansräkningen. Detta trycker ner soliditeten. Förändringar i pensionsskuldens storlek som ligger utanför balansräkningen i en ansvarsförbindelse tillsammans med årliga avsättningar från pensionsmedelsförvaltningen är andra faktorer som tillsammans med det årliga resultatet påverkar soliditetens utveckling. Trots en relativt hög avsättning från pensionsmedelsförvaltningen (9,9 mnkr) och i princip oförändrad pensionsskuld (ansvarsförbindelsen) 255 mnkr inklusive löneskatt, har den höga investeringsnivån pressat tillbaka soliditeten med nästan 3 procentenheter jämfört 2017. Målet är satt som ett golv.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

Bedömningen utifrån nuvarande situation är att målet om 30 procent hotas kommande år mot bakgrund av den beslutade investeringsvolymen 2019 och framåt.

Vaggeryds samlade nettoinvesteringsvolym uppgick till 227 mnkr under 2018. Nivån är mycket hög utifrån Vaggeryds kommuns storlek. Exploateringsverksamheten ingår med 74 mnkr och den affärdrivande verksamheten 49,8 mnkr.

Bland de större projekten under året återfinns:

- Exploatering vid E4:an, Stigamo, 69,6 mnkr (pågående),
- Mejeriet totalt 29 mnkr (pågående),
- Bullerbyns förskola 6 avd 20,3 mnkr,
- Bullerbyns tillagningskök 10,8 mnkr,
- Hjortsjöskolan och Fågelforskskolan arbetsmiljörelaterade investeringar 16,1 mnkr samt
- Åvikens förskola 6 avd 11,3 mnkr (pågående).

Kommunen har också sålt småhustomter för cirka 12 mnkr under året.

Mål 4:

”Den ekonomiska kontrollen och styrningen skall utvecklas, vilket dels innebär budget i balans och dels att prognossäkerheten ska förbättras och som mest avvika med 1 procent mot senaste prognosen.”

En ökad kontroll och styrning innebär bl.a. en tidig indikation om lägesbilden och en förbättrad framförhållning i att agera utifrån eventuella oförutsedda händelser. Politiska beslut ska vara finansierade. Budgetföljsamhet och prognossäkerhet är mått som fångar kontroll. Ett coachande och pedagogiskt förhållningssätt bidrar till att öka den ekonomiska medvetenheten i organisationen och är en framgångsfaktor. Kontrollperspektivet ger en indikation på hur väl den ekonomiska styrningen fungerar i kommunen.

Nämnder och styrelser visar även i år god budgetföljsamhet på sista raden och ett överskott om strax över 2 mnkr redovisas i den löpande verksamheten. Budgetföljsamhet i procent visar plus 0,3 % och prognossäkerhet för helheten uppgår likaså till 0,3 % för 2018. Mot bakgrund av att budgetföljsamheten varit god och prognossäkerheten hamnat inom toleransintervallet (+/- 1 %) får även detta mål anses uppnått 2018. I årsredovisningen redovisas även respektive nämnds prognossäkerhet.

Resultatet för hela koncernen visar i den sammanställda redovisningen ett resultat om 39,4

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

mnkr. Förutom kommunen ingår kommunens helägda bolag Vaggeryds Energi AB (VEAB) och Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB (VSBO) och 15,7 % av Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM). Soliditeten för koncernen i den sammanställda redovisningen uppgår till 38,7 % (44,4 %). De långfristiga lånen i koncernen uppgår till 588,7 mnkr, där 195 mnkr avser kommunen, 328 mnkr avser VSBO, 50 mnkr VEAB och 15,7 mnkr avser SÅM. Nivån är nästan 187,7 mnkr högre än 2017 års nivå om 401 mnkr. Ökningen om 187,7 mnkr kan härledas från kommunen +100 mnkr, VSBO + 72 mnkr och SÅM +15,7 mnkr.

VEAB redovisar ett resultat om 0,6 mnkr (1,7). VEAB har enligt ägardirektivet lämnat utdelning till ägaren med 0,4 mnkr. Rörelseresultatet i VEAB före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 8,6 mnkr (8,6 mnkr). Vaggeryd-Skillingaryd bostads AB (VSBO) redovisar likaså ett positivt resultat för 2018 om 5,9 mnkr (5,6). Rörelseresultatet i VSBO före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 9,5 mnkr (9,2 mnkr). Soliditetsmålet för VSBO är 15 % och under de senaste åren har soliditeten närmast sig målet. Bolagets soliditet sjönk emellertid från 14,1 % till 13,0 % år 2018. En anledning till den något minskade soliditeten är den höga investeringstakten. Pågående lägenhetsbyggnationer i Vaggeryd centralort "Tor" och i Skillingaryd centralort "Gästgivaren" har under året påverkat investeringsvolymen och dessa projekt pågår även under 2019 kommer sänka soliditeten kommande år.

Ekonomichef Jörgen Hansson går igenom årsredovisningen.

Expedieras till

Samtliga nämnder
Kommundirektör
Ekonomichef
Kanslichef

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-12
- Årsredovisning 2018 Vaggeryds kommun till KSAU 2019-03-20